

Nr 100.

Ankom till riksdagens kansli den 10 april 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1946/47 till Medicinalstyrelsen: Avlöningar m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 109—111) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1946/47 såsom förslagsanslag beräkna till Medicinalstyrelsen: Avlöningar 823 500 kronor, till Medicinalstyrelsen: Omkostnader 150 000 kronor samt till Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation 65 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 185, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 8 mars 1946, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock för nämnda budgetår såsom förslagsanslag under rubriken Medicinalstyrelsen anvisa till Avlöningar 875 000 kronor, till Omkostnader 180 000 kronor och till Beredskapsorganisation 110 000 kronor.

1:o) **Medicinalstyrelsen: Avlöningar.** Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget till 823 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag för nästa budgetår innebär beträffande anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, viss jämkning av grunderna för ersättning till ledamöterna i apotekarbefordringsnämnden. För närvarande uppbär ordföranden i nämnden ett arvode av 15 kronor för dag och envar av nämndens övriga fyra medlemmar ett arvode av 10 kronor för dag, allt under tid då de deltaga i nämndens arbete. Ändringsförslaget innebär att för ordföranden fastställs dels ett fast årsarvode av 250 kronor, dels ock ett dagarvode av 25 kronor samt att för ledamöter fastställs ett dagarvode av 18 kronor. Med hänsyn härtill och till ökat medelsbehov för arvoden och ersättningar åt det vetenskapliga rådet föreslås anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjd med 3 000 kronor.

Under posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås att medel beräknas för avlöande av ytterligare två juridiskt utbildade amanuenser, tills vidare anställda mot arvode. För ändamålet beräknas ett belopp av 12 000 kronor. En å kameralbyråns avdelning för sinnessjukhusens ekonomiska förvaltning anställd revisionsassistent i lönegrad Ex 18 föreslås överflyttad till extra ordinarie stat i samma lönegrad.

Beträffande den kvinnliga biträdespersonalen beräknas uppflyttning av tre kontorsbiträdesbefattningar till extra ordinarie kanslibiträdesbefattningar, varjämte 10 000 kronor beräknas för utökning av biträdespersonalen.

På framställning av medicinalstyrelsen har Kungl. Maj:t den 9 november 1945 medgivit, att under innevarande budgetår må å styrelsens hälsovårdsbyrå vara anställd dels en sekreterare mot ett arvode av 930 kronor i månaden och dels ett kvinnligt biträde mot ett arvode av 400 kronor i månaden med uppgift att utföra kansligöromål åt statens gengasforskningsråd samt i övrigt biträda med arbetet å hälsovårdsbyrån. Kostnaden för dessa befattningshavare bestrides från anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal inom medicinalstyrelsen. I Kungl. Maj:ts förslag har räknats med fortsatt anställning för ifrågavarande personal med hänsyn till den ökade aktivitet å hälsovårdsområdet, som kan förväntas inträda med en mera normal tillgång till materiel och arbetskraft. Kostnaden för helt år beräknas till omkring 16 000 kronor.

Härjämte har ifrågavarande anslagspost ansetts böra uppräknas med ytterligare 12 000 kronor för tillgodoseende i viss utsträckning av det ökade personalbehov, som sammanhänger med pågående utredningar och andra omständigheter och vilket föranlett framställning om överskridande av anslagsposten under innevarande budgetår.

Inalles föreslås under anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal en uppräknings med 50 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har nedsatts med 1 500 kronor.

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 305 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 115 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 375 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 80 000

Summa kronor 875 000;

b) till *Medicinalstyrelsen*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 875 000 kronor.

2:o) **Medicinalstyrelsen: Omkostnader.** Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 150 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att för sjukvård och reseersättningar avsedda belopp för nästa budgetår höjas med 1 000 kronor respektive 9 000 kronor. Medelsbehovet för expenser förväntas komma att utvisa en fortgående stegring, bland annat till följd av ökade kostnader för telefon och för tillgodoseende av visst eftersatt behov av underhåll av inventarier m. m. samt anskaffning av viss utrustning. Ökningen beräknas till 12 000 kronor. Medelsbehovet för publikationstryck beräknas öka med 8 000 kronor i anledning av utgivning av ny upplaga av en läkemedelsförteckning.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1946/47* under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 180 000 kronor.

3:o) **Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation.** Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget till 175 000 kronor.

Med skrivelse den 9 oktober 1945 har *medicinalstyrelsens materielnämnd* framlagt förslag till civil beredskapsorganisation å sjukvårdens område, närmast avseende upprätthållande av erforderlig beredskap i fråga om materiel och lokaler.

Över nämndens förslag ha *yttranden* avgivits av ett flertal myndigheter och organisationer.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Materielnämnden har i sitt förslag utgått från att den nuvarande beredskapen på den civila sjukvårdens område skall tills vidare i stort sett bibehållas beträffande såväl antalet vårdplatser vid beredskapssjukhusen som den för dessa vårdplatser anskaffade materielutrustningen. Vid remissbehandlingen har häremot icke framställts någon erinran. Några remissinstanser ha till förtydligande av sin ståndpunkt i detta hänseende tillagt, att beredskapen på sjukvårdens område i princip torde böra anpassas efter den grad av militär och allmän civilförsvärsberedskap, som vid olika tidpunkter upprätthålles. För egen del är jag icke beredd att i nuvarande läge taga närmare ställning till frågan om beredskapens omfattning på förevarande område. Det synes mig i varje fall förtjäna att ytterligare övervägas, huruvida en beredskap av den omfattning och natur, som materielnämnden tänkt sig, bör för någon längre tid vidmakthållas.

I konsekvens härmed anser jag mig icke heller böra ingå på prövning av föreliggande förslag rörande sjukvårdsberedskapens organisation; detsamma torde dock kunna tjäna till viss ledning vid beräkning av kostnaderna för lokal- och materielberedskapens upprätthållande under nästa budgetår. En ytterligare anledning till uppskov med ställningstagandet till detta förslag utgör den omständigheten, att frågan om en avveckling av den nuvarande beredskapsorganisationen i dess helhet sammanhänger med det förslag till omorganisation av medicinalstyrelsen, som nyligen framlagts av medicinalstyrelseutredningen. Härjämte bör beaktas, att beredskapsorganisationen för närvarande till stor del tages i anspråk för beredande av sjukvård åt flyktingar, som uppehålla sig i Sverige, samt för leverans av sjukvårdsmateriel och läkemedel till utlandet i anslutning till den verksamhet, som bedrivs av svenska kommittén för internationell hjälpverksamhet. Med all sannolik-

het torde denna sida av beredskapsorganisationens verksamhet komma att fortsätta under en avsevärd del av nästa budgetår.

Även om jag sålunda i princip utgår från ett bibehållande av nuvarande ordning i fråga om sjukvårdsberedskapens upprätthållande under nästa budgetår, anser jag mig dock kunna räkna med att en begränsning av personalbehovet för denna beredskap blir möjlig i förhållande till innevarande budgetår. Enligt en inom departementet i anslutning till materielnämndens och medicinalstyrelseutredningens förslag verkställd uppskattning torde anslagsbehovet för beredskapsorganisationen, fränsett extra personal för administrationen av flyktingvården och den internationella hjälpverksamheten, kunna för nästa budgetår beräknas till i runt tal 110 000 kronor. Härvid ha avsetts omkring 15 000 kronor för beredskapsavdelningen och 45 000 kronor för materielnämnden, vilka belopp motsvara ungefär hälften av de för innevarande budgetår beräknade, samt 50 000 kronor till förstärkning av medicinalstyrelsens kameralbyrå, apoteksbyrå och tandvårdsavdelning. Jag vill beträffande sistberörda personalförstärkning framhålla, att densamma i medicinalstyrelseutredningens betänkande föreslagits skola i huvudsak överföras till medicinalstyrelsens avlöningsstat med hänsyn till den ökning av styrelsens ordinarie arbetsbörda, som efter hand inträtt. I avvaktan på prövningen av detta förslag synes mig försiktigheten bjuda att man tills vidare räknar med ett belopp, motsvarande ungefärliga kostnaden för denna förstärkning.

Då de på förevarande anslag belöpande utgifterna för administrationen av flyktingvården och den internationella hjälpverksamheten svårigen låta sig på förhand uppskatta samt medelsbehovet även för övriga ändamål är i viss mån osäkert, förutsätter nu angivna beräkning, att ett överskridande av anslaget må efter prövning av Kungl. Maj:t kunna ske, i den mån förhållandena så påkalla. Det torde vidare få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser rörande anslagets användning, som kunna erfordras.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att ytterligare överväganden böra ägnas frågan om sjukvårdsberedskapens framtida omfattning och natur. För nästa budgetår har i avbidan på prövningen av medicinalstyrelseutredningens förslag ett ungefär oförändrat belopp beräknats till förstärkning av vissa byråer inom medicinalstyrelsen, medan medelsanvisningen till övriga utgifter under anslaget nedskurits till omkring hälften av motsvarande för innevarande budgetår beräknade belopp. Ehuru beräkningarna förutsätta, att ett överskridande av anslaget må efter prövning av Kungl. Maj:t kunna ske, i den mån förhållandena så påkalla, vill utskottet uttala sin tillfredsställelse med den begränsning av organisationen, som Kungl. Maj:t ansett kunna genomföras under nästa budgetår.

Utskottet.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation* för budgetåret 1946/47 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

Stockholm den 9 april 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 99.